

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarépenztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-cn. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegdalton 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A gazdasági reformok

ideje rövidesen elérkezik, mert annak égető szükségességét felismerte vitéz Imrédy Béla miniszterelnök úr, aki rendkívüli tehetséggel és sokoldalú képzettségével meg is találta azokat az eszközöket, amelyekkel a szociális segítés és gondoskodás mielőbb megvalósítható lesz.

A vendéglátó ipar közel húsz éve szenved a gazdasági terhek alatt, ami miatt sok derék magyar vendéglős és kávémentőnkre és jutott koldusbotra.

A kormány által kiállításba helyezett gazdasági reformok az egész magyar nemzet gazdasági talpraállítását és valamennyi néposztály megélhetését és boldogulását célozzák!

A vendéglátó ipar a leghamarább megérzi majd a gazdasági reformokat, a közalkalmazottak fizetésjavítását, a családi bér bevezetését s ezáltal a fogyasztás emelkedését, pénzünk vásárlóerejének javulását és az általános jólét bekövetkezését.

A magyar nemzet élni és fiai dolgozni akarnak. Mindez pedig csak akkor valósítható meg, ha a kormány és törvényhozás megteremti a gazdasági lehetőségeket. Elősegíti az önálló kisgazdákat, kisiparosokat és kiskereskedőket elszaporodását és elősegíti megélhetésüket, valamint fejleszti a külkereskedelmet.

Hogy a külkereskedelem mit jelent gazdasági életünkben, elég, ha a legutóbbi statisztikát megismerjük:

A magyar külkereskedelem első tíz hónapjának részletes adatait most közli a Statisztikai Hivatal Havi Külforgalmi Füzetének legújabb száma. Igen meg-

nyugtató és örvendetes a kimutatásból az a körülmény, hogy ipari készáruárnyaink kivitele ma már nemcsak egyensúlyban tarja készárubehozatalunkat, hanem annak értékét is meghaladja. Ez annyit jelent, hogy a magyar ipar befejezte az ország függetlenítésének munkáját és ha szerényen is, iparcikk-szükségletünket már teljesen maga látja el, a maga erejéből. Az idén 98·8 millió értékű kész iparcikket vásároltunk a külföldről s ezzel szemben

idegen államok 103·8 millió pengő értékű készáruat vásároltak tőlünk. A kereskedelmi mérlegünknek ez a része 5 millió pengő kivitelit többlettel zárait az első tíz hónapban.

S ha figyelembe vesszük, hogy a kormány mindent elkövet a külföldre kimenő búzáink és az állataink árának emelése érdekében, akkor megokoltan várhatjuk az új gazdasági reformot, mert az csak jobb megélhetési viszonyokat hoz magával.

Rendelettervezet a vendéglátó iparról.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelettervezetet készített a fogadó- (szálló-, penzió-), vendéglő-, kávéházi, kávémerő- és koremaiparok gyakorlásával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról.

A rendelettervezet fontosabb intézkedéseit az alábbiakban ismertetjük:

A fogadóipar, ha legfeljebb tíz, vagy harmincnél több vendégszoba fenntartásával gyakorolják, engedélyhez kötött ipar, ha tizenegy-től harminc szoba fenntartásával gyakorolják, engedélyhez és képzéssel is kötött ipar.

A penzióipar, ha legfeljebb tíz vendégszoba fenntartásával gyakorolják, engedélyhez kötött ipar, ha tizenegy-től húsz vendégszoba fenntartásával gyakorolják, engedélyhez és képzéssel is kötött ipar.

A penzióipart húsznál több vendégszoba fenntartásával nem szabad gyakorolni. Ez a rendelkezés nem terjed ki azokra, akik a kiadandó rendelet hatálybalépése előtt kaptak a penzióipar gyakorlására iparengedélyt és ezt az ipar a rendelet hatálybalépésekor 20-nál több szoba fenntartásával gyakorolják.

A vendéglő- és kávéházi iparok, ha az egy-egy üzletben foglalkoztatott alkalmazottak száma nem haladja meg a harmincat, engedélyhez és képzéssel is kötött iparok, ha meghaladja a harmincat, engedélyhez kötött iparok.

A koremaipar engedélyhez és képzéssel is kötött ipar. A koremaipart húsznál több alkalmazott foglalkoztatásával nem szabad gyakorolni.

Az első és második bekezdésben említett iparokban a felirónöket, valamint a kizáróan tisztogatást végzők kivételével, a konyhában alkalmazott személyzetet is számításba kell venni.

A koremaiparnak az engedélyhez és képzéssel is kötött iparok közé sorozása nem érinti az ennek az iparnak munkakörét megállapító rendelkezés hatályát.

A fogadó- (szálló-, penzió-), vendéglő-, kávéházi és koremaiparok rokoniparok, az engedély megszerzéséhez szükséges képzéssel is kötött, tanonci és segéd szakbavágo gyakorlatot stb., tekintet nélkül az ipar gyakorlásának terjedelmére, a felsorolt többi iparban is el kell ismerni.

A kávémerőipar gyakorlására iparengedélyt a rendelet hatálybalépése után kiadni nem szabad. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra az esetekre, amelyekben a rendelet hatálybalépése előtt létesített kávémerésnek más helyiségbe áthelyezése céljából szükséges az új iparengedély.

A kávémerőipar gyakorlására a rendelet hatálybalépése előtt kiadott iparengedélyek hatályát, valamint a kávémerés munkakörét megállapító rendelkezés hatályát a rendelet nem érinti.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd uca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállítás aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Takarék-Asztaltársaságok felszerelése

több mint 25 éve legelőszóban kapható

Kőrödi Mihály papírüzletében

Budapest, IX., Mester-utca 21. Telefon: 134-144

Telefon-vagy postai megrendelésre gyors elintézés.

Betétkönyv, puha kötés	P —04
Betétkönyv, kemény kötés	P —06
Főkönyv, nagyalakú, 50 tagnak	P 2-20
Napló, nagyalakú, 100 tagnak	P 3-60
Napló, kislalakú, 50 tagnak	P 1-20
Pénztár (ellenőrző) könyv	P —90
Meghívó összeállításra	P —01
Pénzesbortól végveszélőmódszer	P —02

Tejnek, tejtermékeknek, tejfejtőnek, sajtának és hasonló élelmiszereknek helyben fogyasztók részére kiszolgáltatásra szóló iparjogost kíván a rendelet hatálybalépése után kiadni nem szabad. Aki az említett élelmiszereknek helyben fogyasztók részére kiszolgáltatásával kíván foglalkozni, a kávéházi iparra köteles iparengedélyt szerezni és üzletét csak iparengedélynek megfelelően szabad megjelölnie.

Az előbbi bekezdésben említett élelmiszereknek helyben fogyasztás céljából kiszolgáltatására — a rendelet hatálybalépése előtt kiadott iparjogostól ványok hatályát a rendelet nem érinti. Az ily iparjogositvány alapján fenntartott üzlet megjelölésére a „tejtőviszarmok”, „tejtővizűl” megjelölést, az iparjogositvány hatályának megszűnéséig továbbra is szabad használni.

Fogadó- (szálló-) ipar az az ipar, amelynek célja vendégeknek a szükséges bútorzattal és egyéb berendezési tárgyakkal ellátott szobákban keresetszerű elhelyezése és az ezzel kapcsolatos kiszolgálás nyújtása.

Penzióipar az az ipar, amelyben a vendégeknek a szükséges bútorzattal és egyéb berendezési tárgyakkal ellátott szobát és kiszolgálást rendszerint csak éltással együtt adnak. A penzióipar gyakorlója a vendégeknek ellátást csak a vendéglő ipar vagy a kifőzőipar gyakorlására szóló iparengedély alapján adhat.

Üzletének megjelölésére a szálló, szálloda, hotel szó, tekintet nélkül az iparengedély szövegére, csak annak az iparosnak szabad használnia, aki iparát hallal, társalgóval, esetleg író- vagy zeneszóval, továbbá megfelelő számú fürdőszobával ellátott és berendezésüként fogva a polgári jólét és az idegenforgalom fokozott igényeinek kielégítésére alkalmas helyiségben gyakorolja.

Üzletének megjelölésére a nagyszálló, nagyszálló, grandhotel szavakat, tekintet nélkül az iparengedély szövegére, csak annak az iparosnak szabad használnia, aki iparát portálval, hallal, társalgóval, esetleg író- vagy zeneszóval, továbbá központi fűtésrel, hideg és meleg folyóvízzel, megfelelő számú fürdőszobával, felvonóval és telefonhálózatot ellátott, az idegenforgalom fokozott igényeinek kielégítésére alkalmas helyiségekben gyakorolja és Budapestben legalább 120, vidéken legalább 60 szobát tart a vendégek rendelkezésére.

Annak az iparosnak, akinek iparengedélye a penzióipar gyakorlására szól, üzletének megjelölésére csak a penzió szó szabad használnia abban az esetben is, ha a helyiségek, amelyekben iparát

gyakorolja, egyébként megfelelnek az első bekezdésben megállapított követelményeknek.

Annak az iparosnak, aki a fogadó- (szálló-) ipart olyan helyiségekben gyakorolja, amelyek nem felelnek meg az első bekezdésben megállapított követelményeknek, üzletének megjelölésére csak a fogadó szót szabad használnia.

Annak az iparosnak, aki üzletét túlnyomóan találkabely céljaira tartja fenn, üzletének megjelölésére — tekintet nélkül üzlethelyiségei berendezésére — csak a megszállóhely szót szabad használnia.

Ha a kért nyelven fel abban a kérdésben, hogy valamely iparüzem tulajdonosa jogosan használja-e a fenti bekezdésekben megállapított megjelöléseket valamelyikét, az elsőfokú iparhatóság akár hivatalból, akár az érdekeltek kérelmére, a rendőrhatalóságnak, valamint az illetékes kereskedelmi és iparkamara és az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalkának meghallgatása után véghatározattal határoz.

Üzletének cégtábláján a vendéglő a „vendéglő”, a kávéház a „kávéház”, a kávémerő a „kávémerő”, a koremsáros a „koremsar” megjelölést köteles alkalmazni. A felsorolt iparosoknak üzlethelyiségeik külső vagy belső megjelölésére, valamint üzleti hirdetésekben, nyomtatványaikban stb. az említett megjelölés mellett csak olyan más megjelölést szabad használniuk, amely az üzlet jellege tekintetében megtévesztésre nem ad alkalmat.

A fogadó- (szálló-) ipart, valamint a kávéházi ipart az ezekre az iparokra szóló engedélyek alapján ugyanaz az iparos együttesen is gyakorolhatja.

A penzióipar gyakorlására jogosított csak az a vendéglő, illetőleg kifőzőipar gyakorlója, a kávémerőipar gyakorlója, a kávémerőipar gyakorlója kaphat iparengedélyt. A koremsárosipar gyakorlására jogosított csak a kifőzőipar gyakorlója kaphat iparengedélyt.

A koremsárosipar gyakorlására jogosított az első és a második bekezdésben említett iparok egyikének gyakorlója sem kaphat iparengedélyt.

A kávéházi ipar munkakörét megállapító rendelkezések annyiban módosulnak, hogy ennek az iparosnak gyakorlója nem köteles helyiségeiben tekeasztalt a közönség rendelkezésére bocsátani. Az az iparos, aki a jelen rendelet hatálya alá tartozó iparok bármelyikét olyan terjedelemben kívánja gyakorolni, aminő terjedelemben való gyakorlásához a képzéssel és igazolással nem szükséges, ha iparüzletét maga vagy házastársa nem vezeti személyesen, iparát csak olyan üzlethez vezető alkalmazásával gyakorolhatja, aki a megszálló képzéssel és ezenfelül a kérdéses ipar gyakorlásának összes egyéb feltételeit saját személyében igazolja.

A borász, szakács és cukrász legkisebb munkabére.

A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter megörösítette a fogadó (szálló, penzió), vendéglő, kifőző, koremsar, kávéház és kávémerő iparban Budapest székesfőváros, Budafok, Kispeszt, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest megyei városok területére kiterjedő hatállyal a legkisebb munkabérek megállapítására hivatott bizottságnak kiegészítő határozatát. Ennek értelmében:

1. A felszabott borász vagy borászleány legkisebb hetibétre Budapesten 6 pengő, a környéken 5-40 pengő.
2. Az alább felsorolt kávéházi alkalmazottak részére a legkisebb hetibérek a következők: Budapest: másodszakács napibőrszáltyók szerint 50, 44 és 38 pengő, harmadszakács 40, 36 és 33, önálló szakácsnő 40, 30, 26 és 20, gazdaszany, raktárosnő 28, 24 és 20, cukrász 30, 27, 25 és 22, kézilány, salátás 20, 19, 18 és 16 pengő.

Budapest környékén: másodszakács 34-20, harmadszakács 28-80, önálló szakácsnő 23-40 és 18—, gazdaszany, raktárosnő 18—, cukrász 22-50 és 19-80, kézilány 16-20 és 14-40 pengő.

3. Amely üzemben a főpincér a maga teendőinek részben való ellátására fizetőpincér közreműködését veszi igénybe, a fizetőpincér a főpincér a saját keresetéből tartozik díjazni.

4. Az egyesített üzemekben, azaz, ha egykétben van a szálloda, étterem és kávéház, a létszám szerinti osztály megállapítása üzemenként elkülönítve történik.

5. A kávéházi takarítónőkre nézve a bérmegeállított határozatban megállapított legkisebb munkabérek mellékereset nélküli szolgálat esetére vonatkoznak.

6. A bizottság a kávéházi telefonos részére nem állapít meg legkisebb munkabért.

Ez a határozat a közzétételt követő nyolcadik napon lép hatályba.

A határozat rendelkezéseinek megszegése az 1937: XXI. t.-c. 16. §-ába ütköző kihágás.

MI UJSÁG?

Visszaszatolt Felvidék egyre több gazdasági kapcsolatba kerül az anyaországgal. A budapesti kereskedelmi és iparkamara is teljes szervezettel e nagy feladat mielőbbi, zavartalan megoldására állította be. Igen érdekesek a kereskedelmi és iparkamara által megszállott területen érvényben volt gazdasági természetű joganyagok, szociálpolitikai rendelkezések összeállítása és a magyar helyzettel való párhuzamba állítása. Ez a nagyszerű munka a kormányintézkedések megtétele igen megkönnyíti. A visszaszatolt területekről már élénk érdeklődés nyilvánul meg a régi kapcsolatok felvételére.

A magyar királyi honvédezerkar főnöke a felszabott terület és az anyaország közötti személyforgalomra érelendelt korlátozásokat december 5-ével hatályon kívül helyezi.

E naptól kezdve tehát az anyaországból a felszabott területre és viszont utazni szándékozók-nak utazási igazolvány kiadását nem kell kérni. Célszerű, ha a Felvidékre utazók saját érdeklődés személyazonosság igazolására alkalmas okmányokkal rendelkeznek.

A magyar királyi minisztérium 1938 november 26-án kelt 8530/1938. M. E. számú rendelete, amellyel a visszaszatolt területekkel lebonyolítandó áruforgalmat engedélyhez költöttek, 1938 december 5-ével hatályát veszti. A fenti időponttól kezdve tehát a visszaszatolt területekre, illetőleg onnan az ország egyéb részeibe áruk külön engedély nélkül szállíthatók.

Most, amikor a rendes forgalom megindul a visszatérő országárszunkkal, szeretettel köszöntjük új honfitársainkat és köztük a felvidéki vendéglátó ipart.

A Budapesti Szállodások és vendéglősök Ipartestületé vizsgálóközösséget léptet életbe most január elsejétől kezdve a székesfőváros polgármesterének hozzájárulásával. Az ipartestület elnöksége felhívta a tagokat, hogy sürgősen jelentek be az ipartestületnél, hogy a múlt évben mennyi vizalmiadót fizettek. Ez adata szükséges van, mert a tárgyalások a fővárossal ez ügyben már folynak.

Kassán lesz a szállodai naggyűlés. Minden-kép érthető, hogy a szállodások és vendéglősök soraiban is a legmeglehetőbb szimpátia nyilvánul meg a visszaszatolt felvidéki terület iránt. Ennek az egyik jele az a javaslat, amely szerint a szállodások naggyűlésüket a felszabott Kassán tartásuk meg. Természetes, hogy a javaslatot egyhangú helyeslés fogadta. Az összejövetelt január első napjaiban fogják megtartani.

A Dreher-Haggenmacher Első Magyar Részvényrészlete Dr. Metzler Jenő elnöke alatt rendezte évi közgyűlést tartott, amelyen a zárszámadások megállapítása után 4-80 pengő osztalék kifizetését határozta el. Az igazgatóságba új tagul egyedi Aich Hubertet választották meg. A szelvényeket december 2-től kezdve a Mokraál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál váltják be.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RESERVE

Előfizetőknek

azzal a kéressel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba beküldeni sziveskedjenek.

Elvi határozat a vendégipari alkalmazottak munkaideje tárgyában.

I. A 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 2. §-a 1. bekezdésének 1. pontjában foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából a vendéglátó ipari üzemekben alkalmazott főpincérek általában a vezető állást betöltő alkalmazottak fogalmába nem vonhatók. A főpincér ugyanis az illető vendéglátó ipari üzem egésze szempontjából nincs hivatalos számos olyan teendő ellátására (anyagbeszerzés, árak megállapítása, alkalmazottak felvétele és elbocsátása stb.), amely az üzemvezetés fogalmi körébe alkotó elemét képezi.

II. A 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 4. §-a 1. bekezdésének 4. pontjában foglalt az a rendelkezés, mely szerint a munkaidő a rendelet 3. §-ában megállapított munkaidőt a záróórának hatósági rendelkezéssel meghosszabbítása esetén meghosszabbíthatja, legfeljebb azonban a záróra meghosszabbításának időtartamával, nem értelmezhető úgy, hogy a munkaidővel az említett pont alapján már az u. n. zenési záróra meghosszabbítása esetén is joga volna a munkaidő meghosszabbítására. Az említett rendelet hely alapján csak a kérdéses vendéglátó ipari üzemre érvényes üzleti záróórának hatósági rendelkezéssel történt meghosszabbítása esetén van helye a munkaidő meghosszabbításának is.

III. Abban a kérdésben, hogy a munkaközi szünetet miképpen kell kiadni, a rendelet megfelelő világos rendelkezéseket tartalmaz. A munkaközi szünet kiadására vonatkozó általános rendelkezést a 7. § (2) bekezdése tartalmazza, a rendelet 7. §-ának (5) bekezdése pedig különös rendelkezéseket tartalmaz az olyan alkalmazottak

munkaközi szünetére nézve, akiknek a munkaközi szünetet munkatelejesítések folyamatos volta miatt a munkaidő tartama alatt kiadni nem lehet. Ha az alkalmazott a rendelet 7. §-ának (2) bekezdése szerint munkaközi szünetben részesül, munkaközi szünete a rendelet 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezéshez képest a munkaidő tartamába nem számít bele. Ha ellenben az alkalmazott folyamatos természetű munkát végez, akkor a rendelet 7. §-ának (5) bekezdése irányadó. Ebben az esetben az alkalmazott kilenc órán keresztül egyfolytában foglalkoztatható, a napi tíz órás munkaidőből fennmaradó egy óra pedig munkaközi szünetnek tekintendő, amely a kilenc óra hosszát végzett munka közbe elmaradt pihenés kárpótlásul a napi munkaidőbe beszámítandó. A munkaközi szünet vagy a rendelet 7. §-ának (2) bekezdése, vagy ugyanezen § (5) bekezdése szerint számítható.

E két rendelkezés együttes alkalmazásának, illetőleg valamely alkalmazott egy-egy napi munkaidőrendjének megállapításánál részben az egyik, részben a másik rendelkezés alkalmazásának nincsen helye.

IV. A fiatalok számára és nők foglalkoztatására nézve fennálló különleges rendelkezések (15.443—1930. K. M., 155.102/1930. K. M. sz. rend.) hatálya, minthogy ezek az említett alkalmazottak részére kedvezőbb helyzetet biztosítanak, a 34.500-1938. K. K. M. számú rendelet 11. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekhez képest az utóbbi rendelet nem érinti. (43.165/1938. K. K. M.)

koldával bevonva, besírtított vagy szártított tej és tejszín vagy más tejkonzervek cukortartalommal, befűtött, más gyümölcskonzervek, cukrozott gyümölcsök, gyümöleshéj és gyümölesmag, gyógy-cukorkák, gyógylikörök. Ezekre vonatkozólag megállapítja a vámpótlék összegét aranypengőben. Az erről szóló rendelet november 13. napján lépett életbe.

Az olasz szállók olasz nevet kapnak. A jövő évi olasz szállodalatalógus nagy meglepetést fog szerezni híveinek: a régen ismert nemzetközi szállodalenevezések eltűnnek belőle és a helyüket olasz nevek fogják elfoglalni. A „Hotel” megjelölést már régen pótolja a szálló olasz neve, az „Albergo”, — a jövőben azonban a szállók nevei is olaszban fognak hangzani. Így lesz a „Hotel Bellevue”-kből „Albergo Bella vista”, a „Hotel Majestic”-ekből „Albergo Maestoso” és a „Grand Hotel”-ekből „Grande Albergo”. A többi nemzetközi szállónevek is megváltoznak: a Royalból lesz Reale, a Savoie-ből Savoia, az Angletterre-ből

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők!
Pálpuszta-sajt,
Derby-sajt, Romádour, Imperial, Övéri, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefortdobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, XIV. ker., Kerpesi út 62.
Telefon: *907-970

Inghilterra, a Victoriából Vittoria. A szállónevek elosztását a népkultúra-minisztérium rendelte el és kivételt csak olyan szállóknál engedélyezett, amelyeknek az elnevezése bizonyos személy, vagy bizonyos helyiség nevéhez fűződik: az országos Hotel Bristol-ok és Hotel Washington-ok a jövőben is viselhetik a nevüket. Érdekes kivétel a római Eden-szálló esete. Ez a szálló a jövőben is megtarthatja a nevét, mert az Édenkertről van elnevezve. De évekkel ezelőtt a szankció-politika hónapjában az Eden szót a szálló cégabláiról és feliratairól el kellett festeni és amennyiben lehetett, le is kellett venni, mert a közönség azt hitte volna, hogy a szállót nem az Édenkertről, hanem — Eden angol külügyminiszterről neveztek el, aki a szankciós politika egyik kezdeményezője volt. Most azonban megállapították, hogy az „Éden” szó keleti eredetű és sok nyelvben, többek közt az olaszban is, teljesen meghonosodott. A római szálló tehát továbbra is viselheti régi nevét.

A billiárdozás kézikönyve. Az újabbban mindjárt divatosabb vált billiárdozás hívei és sportolói bizonyára örömmel veszik hírül, hogy végre megjelent ennek a nemes játéknak kitűnően megszerkesztett kézikönyve, amely a billiárdozásra vonatkozó összes tudnivalókat tartalmazza. Részletesen és könnyen érthetően tárgyalja a golyók mozgásának, ütközésének és forgásának törvényeit s a játéknak mai napig szerzett tapasztalatait. Utbaigazításai úgy a gyakorlati játék megtanulására, mint a játékosok esetleges hibáinak kiküszöbölésére alkalmasak. A szöveg részt 120 instruktív ábra világítja meg, hogy az olvasó képhöz is maga előtt lássa az ismertetett állásokat és helyes lökéseket. A szakmunka szerzője Pap Jakab. Ára bekötve 3-20 P.

Ifjúsági újdonságok!

A karácsonyi könyvpiac minden évben gondoskodik a gyerekek, fiatalok legszebb karácsonyi ajándékáról, s ezt is jó könyvekről, de talán még egyetlen évben se jelent meg annyi kitűnő, érdekes és egészen újszerű, a mai fiatalok érdeklődési körének megfelelő ifjúsági könyv, mint éppen az idén. Fiúk, leányok, kisebbek, nagyobbak, mindenki számára akad megfelelő Singer és Wolfner Irodalmi Intézet új kiadványai között.

1. Anka János: *Dániel* úr című regényének hőse egy széplel tudós ezermester, természetbúvár és gyermekbarát.

2. Meghatott érdeklődéssel vesszük kézbe a magyar történelem egyik legesetlenebb alakjának, Wesselényi Miklós bárónak életregényét. *Gáspárné Dániel Margit* írta meg az *Arztli hajós Jókai* regényre illő alakjának érdekes életét.

3. *Mr. Timár Gyuri*, akiről *Gábor Jenő* írt kitűnő regényt, minden mai gyereknek ideálja. Szegény, árva fiú, a legszegényebb az osztályban. Egyetlen támogatója Jani pajtása, egy nagy szálloda kis liftes fiúja.

4. Fiatal leányoknak kedves írónőjük: *Ally Margit* írt meghatározó szép regényt. A címe: *Erszébet Jérvégy*.

5. *Sigríd Boo* pompás regénye a *Szobaleánykisszony* is igazi mai regény, vidám, mulatságos leánytörténet.

6. Leány a hőse *Adrienne Thomas* regényének, *Andréának*, de fiúk éppen olyan élvezettel olvashatják, mint leányok.

Megnyílt a Baross-Szövetség kereskedelmi továbbképző tanfolyama. A Baross-Szövetség kereskedelmi továbbképző tanfolyama ünnepes keretek között nyílt meg a szövetség múzeum-utcai székében. Dr. Arky Ferenc miniszteri osztályfőnök a kereskedelmiügyi miniszter képviselőjének hangzott, hogy a gazdasági élet legfőbb tényezője nem a tőke, hanem a munka, amely mindenkor megteremtő a gyümölest annak, aki dolgozni tud. A munkának a tudás és szakértelem az előfeltétele és éppen ebben van a Baross-Szövetség tanfolyamainak a jelentősége. Ezután dr. Kemény János, a Külkereskedelmi Hivatal igazgatója tartott előadást.

Emelkedett a bor termelői ára. Az úgy minőségileg, mint mennyiségileg eléggé kedvezőtlen eredményvel befejezett szüret miatt a termelők jobb árak reményében nem sietnek boraikat értékesíteni. A kínálat elmaradása az elmúlt héten borhosszt robbantott ki. A jobbminőségű borok ára úgyszólván egyik napról a másikra 120—150%-kal emelkedett. A termelőket azonban még ez a magas ár sem készíti baróllományuk értékesítésére. A borkereskedelemben, valamint a vendéglősök közötti eladásoknál a hossz-törékvés még nem ily nagyarányú. Itt csak 40—50%-kal emelkedett a borok ára.

A cukorral készített élelmiszerek vámpótléka. A Budapesti Közlöny november 19-i számában megjelent a pénzügyminiszter 153.208—1938. számú rendelete a cukorral kevert vagy készített élelmiszerek után fizetendő vámpótlékok tételeinek újabb megállapítása ügyében. A rendelet felsorolja a különböző árucikkeket, melyek cukrot tartalmaznak. Ezek a következők: likőr és más édesített, égetett szeszcs folyadékok, mindenmennyiségű, cukorka és más cukorkagyártmányok, cukrozott kakaópor, eszokoládé és eszokoládégyártmányok, töltött eszokoládé, cukorkák eszo-

BRESSÁN KÁROLY

író- és számológép műszerész üzem
Budapest, VIII., Dugonics utca 3.
Telefon: 349—729

A badaconytomaji Hangya igazgatósága, Fő-utca 126. sz. alatt lévő

vendéglőjét

1938. december 8-án,
dél előtt 11 órakor a
helyszínen tartandó
nyilvános árverésen
a legtöbbet ígérőnek

bérbe adja

Kikiáltási bérösszeg 800 P

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: Jókner 1—42—44

Dunahídi Győről a Csallóközbe. Az egész Felsődunántúli gazdasági életére nagyjelentőségű tervek akarnak megvalósítani az illetékes hatóságok. Csallóközt Győrrel hatalmas híddal szándékoznak összekötni a Nagy-Dunán keresztül. Ez ügyben a napokban a kereskedelmi minisztériumban nagyszabású értekezletet tartottak, amelyen Kunder Antal kereskedelmi miniszteren kívül résztvett Polnitzky Lipót főispán és Spät Gyula győri polgármester is. A tervezett híd Győr közelében, Medve községnél akarják megépíteni. Ennek kapcsán a győri kereskedelmi és iparkamara vasúti hid megépítését is sürgeti. Csallóköznek ugyanis nincsen vasútvonala és az itt megépítendő vasúti híddal könnyen be lehetne kapcsolni Csallóközt a vasúti hálózatba.

Pulykát szállítunk Londonba. Az angol importbizottsággal legutóbb megállapodást létesítettünk arra vonatkozóan, hogy az angol piacok felé irányuló cikkeink mennyiségénél alkalmazkodni kívánunk a szóbanforgó bizottság esetenként rendelkezésünkre bocsátott tájékoztatásaihoz. Így most az angol piacra történő pulykaszállításainknál már az angol importbizottság legújabb adatait használjuk fel s ennek a szabályozott kivételnek az első eredménye gyánánt 4200 láda, azaz 20—21 vagon pulykát irányítunk a londoni piacra. Azarak e pillanatban némileg nyomottak odakünn s így egyelőre nincs mód a jelenlegi termelési irányár emelésére. Remélhetően azonban a későbbi hetek során a mai 9 pengő körül lévő eladási ár fokozható lesz s ebből a termelők is részesedhetnek megfelelő módon.

Országos Mezőgazdasági Kiállítás időpontja. Az ez év tavaszán minden elédit meghaladó sikerrel zárult mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a jövő évben ismét megrendezi. A rendezőbizottság vitéz gróf Teleky Béla főispán elnökelele alatt most tartotta első ülését, amelyen dr. Komkoly-Thege Sándor főtitkár előterjesztései alapján a jövő évi kiállítás rendezésének előkészítésével foglalkoztak. A bizottság így határozott, hogy a jövő évi kiállítást a jól bevált tavaszi időpontban, március 22—27. napján rendezzi, a kiállítás első napján tartják meg a bírálatokat, az ünnepélyes megnyitást pedig március 23-án, esütőrtöki napon lesz. A kiállítás gerince az alkalmossal is a vásárral kapcsolatos tenyészállatkiállítás lesz, amely iránt a gazdák máris nagy érdeklődést tanúsítanak és igen nagyszámú, értékes anyagot készítenek elő. A száj- és körmőfájás járvány gyors és enyhe lefolyása remélni engedi, hogy a kiállításon az összes számottevő tenyészetek részt fognak vehetni. A külföldnek az elmúlt esztendőben is tapasztalható igen nagy érdeklődésére való tekintettel, a rendezőség fokozott mértékben törekszik a külföldi kapcsolatok kiépítésére. A rendezőbizottság örömmel vette tudomásul a jövő évi mezőgazdasági kiállítás nagyszabású előkészületeiről szóló előterjesztést és a jelentkezés határidejét a tenyészállatok csoportjában január 6-ban, a többi csoportokban február 15-én állapította meg.

A cukor árát leszállították. A kormány a cukor árát a világháború előtti árszínvonalra szállította le. A pénzügyminiszter által megállapított új árak ugyanis Budapesten kilogrammonként 22 fillérrel, a vidéken pedig kilogrammonként 21 fillérrel, vagyis csaknem 20%-kal lettek alacsonyabbak az eddigi áraknál. Ez azt jelenti, hogy a kristálycukor ára Budapesten kilónként 128 fillérről 106 fillérre, a vidéken pedig 132 fillérről 108 fillérre esőkken. Országos viszonylatban, vagyis az egész ország cukorforgalmazását véve számításhoz, ez az áreszközök évenként több mint 25 millió pengő megtakarítást jelent a fogyasztóknak. Ez a nagy eredmény csak az összes számításhoz jövő tényezők, vagyis a kinstár, a cukorgyárak és a repátermelők együttes megértése és áldozatkészsége által volt elérhető. Nagymértékben elősegítette a kedvező eredmény kialakulását az országos arkmánybiztos értékes munkája is.

Az egész országban rendezik a vendéglátóipari alkalmazottak munkabéretét. Budapesten és környékén tudvalevően már életbe lépett a fogadók,

vendéglők, kifőzök, koresmák, kávéházak és kávémezők alkalmazottainak legkisebb munkabéretéről szóló rendelkezés. A kereskedelemügyi miniszter most az egész országban be akarja vezetni a vendéglátóipari legkisebb munkabéretet. Ezért újabb öt munkabéremegállapító bizottságot nevezett ki, amelyek a szegedi, debreceni, miskolci, soproni és győri kereskedelmi és iparkamara területeire állapítják meg a legkisebb munkabéretet.

Pincérek versenye. Lengyelországban ismert üdülhely Visztula, a hasonló nevű nagy folyó forrásvidékén. Ott gyűltek össze a napokban egész Lengyelország területéről azok a pincérek, akik a számukra rendezett ügyességi versenyen akartak résztvenni. A feladat abból állt, hogy három-kilométeres utat kellett végigfutni, a közben távalával, amelyen egy üveg sör és festett vízzel szűnültig tett két pohár állt. Nemesak az időt mérték, hanem a kilócsantott víz mennyiségét is, amiért büntetőpontokat adtak. A verseny résztvevőit életkor szerint négy csoportba osztották be. Az ügyességi verseny győztese a harmadik korszororból (35—45 évesek) került ki. Egyetlenegy csopopt sem öntött ki a vízből és 18 perc 55 másodperc alatt futotta meg a kijelölt útvonalat.

Tejforgasztás a fűszerbolthban. Az élelmiszerüzletek tulajdonosi általában nincsenek feljogosítva élelmiszer üzletüket helybenforgasztásra berendezni. Egy kereskedelemügyi miniszteri határozat (135.696/1933. K. M.) ki is mondja, hogy az úgynevezett tejfűjokban (tejárúsító boltokban) tejet és ehhez kenyeret vagy péksüteményt helybenvaló fogyasztásra kiszolgáltatói a jogszabályok szigorú értelmezése szempontjából tilos volna, ezt az eljárást azonban különösen a szegényebb néposztály érdekében nem lehet kifogásolni. Lehetőség szerint ugyanez az elv alkalmazandó a tejárúsítást folytató fűszer- és vegyeskereskedésekre is, feltéve, hogy a helyben való fogyasztásra a legszűkebb keretek között, minden elkez-tetéssel járó berendezés (ülőhelyek stb.) kizárásával történik. (10.837/1938.)

Csökkent a tejforgasztás. Amíg 1937. év első negyedében Budapesten 28,312.372 liter volt a felhozatal, addig ez év első negyedében 28,314.855 liter tejet hoztak fel. A kiesés a felhozatalnál 28.000 liter. A főváros lakossága részére rendelkezésre állott tejmennyiség 52.000 literrel volt kevesebb ez év első negyedében, mint az 1937. év első negyedében.

**Lapunkban hirdetni:
biztos siker!**

701/1937. kih. szám.

ÍTELETKIVONAT

A m. kir. állami rendőrség mohácsi kapitány-sága, mint rendőri büntetőbírósg, Pécsi György, 1878. évi születésű, r. k. vallású mohácsi lakos, vendéglistát azért, mert ecetesedésnek induló olyan bort, melynek illósvartartalma ecetsavban kifejezve 1-2 grammot meghalad, közforgasz-tásra forgalomba hozott, az 1936. évi V. l.-c. 50. §-a 3. pontja alapján 50 pengő pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén 5 napi önköltségen töltendő elzárásra ítélte. A büntel-képező és megsemmisítőző bor értéke fejében 48-30 P és állami ellenőrzési díj fejében 20 P és 6 P eljárási költség megfizetésére kötelezte. Egyben a jogerős ítéletnek, eltelt költségére, a „Mohácsi Hírlap”-ban és a „Vendéglősök Lap-ja”-ban való közzétételét rendelte el.

Mohács, 1938 november 15.

Gátszegi Géza s. k. r. kezeltő.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásai alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő :
DR. KISS ISTVÁN.
Felelős szerkesztő, kiadó és lap tulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Sertőzde
páratlan
sörkülönlegessége

